

1

- 1.1 Varovana oseba**
- 1.2 Pridobivanje in analiziranje informacij
- 1.3 Izdelava ocene ogroženosti
- 1.4 Izdelava načrta varovanja in določitve ukrepov
- 1.5 Operativna predhodnica in izdelava opomnika za varovanje
- 1.6 Varnostna predhodnica
- 1.7 Preventivno tehnični pregled prostorov
- 1.8 Sledenje in proti sledenje za potrebe varovanja oseb
- 1.9 Vzroki in metode atentatov
- 1.10 Delovanje teroristov in kriminalnih združb

NAČRTOVANJE VAROVANJA S PREDHODNIMI OPRAVILI

VAROVANA OSEBA

1. POGLAVJE - 1.1

Interni program za potrebe usposabljanj članov skupine za varovanje oseb, družbe IBS Varovanje d.o.o.

November 2009

Dalibor Debartoli, direktor

Pripravila: Dalibor Debartoli in Nenad Donau

Čas trajanja

Tri (3) ure

Materialno tehnični pripomočki

Bela tabla za pisanje, barvni markerji, PowerPoint prezentacija / LCD projektor, prenosni računalnik,

Namen predavanja

Cilj lekcije je da se slušatelji seznanijo z prvimi nujnimi ukrepi ob podpisu pogodbe in prevzemu varovanja osebe. Poznati morajo tudi katere podatke je nujno potrebno pridobiti od same varovane osebe, da bomo tako lahko izdelali na dejstvih temelječo oceno ogroženosti ter v nadaljevanju načrt varovanja ter predvideli ukrepe, ki bodo ne samo varovali temveč tudi zavarovali varovano osebo.

Formalni cilji

- Poznavanje potrebnih podatkov o ogrožanju,
- Poznavanje potrebnih podatkov o sami varovani osebi,
- Poznavanje prvih nujnih ukrepov

Opomba: Pred podajanjem informacij, inštruktor izzove slušatelje, da podajo svoje mnenje o tem kaj bi vprašali varovano osebo, ko bi sprejeli izvajanje njenega varovanja. Slušatelji naj si oporne točke zapišejo v zvezek. Ko končajo, naj slušatelj celotni skupini predstavi zapisano. Slušatelji se prezentaciji pridružijo, aktivno sodelujejo in podajo svoje mnenje. Ugotovitve naj predstavljajo oporne točke skozi celo predavanje (zapišite na belo tablo). V praktičnem delu slušatelji izpolnijo obrazce o varovani osebi in sicer tako, da se razdelijo v pare ter odigrajo vloge VTS in varovane osebe.

Kratka predstavitev

Ob podpisu pogodbe z naročnikom oziroma osebo ter prevzemu njenega varovanja je potrebno izvesti določene prve nujne ukrepe. Prav tako je potrebno od osebe pridobiti podatke o ogrožanju, namenu varovanja ter tudi o osebi sami, to pa nam bo v nadaljevanju omogočilo izdelavo pravilne ocene ogroženosti, samega načrta varovanja ter pravo izbiro ukrepov, ki bodo zadostovali za zavarovanje te osebe.

Obdelane teme

1. Podpis pogodbe in prevzem varovanja,
2. Prvi nujni ukrepi,
3. Zbiranje podatkov o varovani osebi,
4. Zbiranje podatkov o ogrožanju varovane osebe,
5. Varnostna priporočila,
6. Odnosi z varovano osebo med varovanjem (več o tej temi je v poglavju o protokolu)

Kazalo

Varovanje varovane osebe	4
Pogodba in prvi nujni ukrepi	4
Varna hiša (rezidenca)	4
Podatki o varovani osebi	5
Obrazec - podatki o varovani osebi	5
Splošni del (osebni podatki varovane osebe):.....	5
Kontaktni del (načini komunikacije z varovano osebo):.....	6
Interventni kontakt (kontakt za nujne primere):	6
Zdravstveno stanje varovane osebe	6
Družinski člani varovane osebe (podatki o družinskih članih varovane osebe)	6
Šolska izobrazba varovane osebe	6
Dela, ki jih je opravljala varovana oseba (zgodovina njenih zaposlitev)	6
Vojaška oziroma policijska preteklost varovane osebe	6
Politično ozadje varovane osebe	7
Sodelovanje pri drugih aktivnostih	7
Dnevna rutina varovane osebe (urnik).....	8
Podatki o vozilih, ki jih uporablja varovana oseba	8
Podatki o ogrožanju varovane osebe	8
Ostali podatki o grožnjah, ki so bili pridobljeni s strani virov (odgovorimo na naslednja vprašanja)	8
Podatki o dosedanjem varovanju (druge službe varovanja, policija, itd).....	8
Opisno napišite zakaj nas varovana oseba želi najeti za izvajanje varovanja	9
Ostali pomembni podatki.....	9
Varovana oseba – »principal« - VIP	9
Prijateljski odnos z varovano oseb	10
Neubogljiva varovana oseba	10
Vir in literatura	12
Kontrolna vprašanja	12

Varovanje varovane osebe

Na podlagi 36. člena zakona o policiji (Uradni list RS, št. 49/98) je Vlada Republike Slovenije izdala Uredbo o varovanju določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov. Ta uredba v svojih členih določa, da najvišje domače in tuje predstavnike oblasti varuje Policija.

V zasebnem sektorju osebe, ki so ali se počutijo ogrožene varujejo tako ali drugače usposobljena podjetja za zasebno varovanje in pa seveda tudi posamezniki, ki svoje delo, delo »varovanje naročnika«, skrivajo pod različnimi pretvezami (spremljevalec, osebni voznik, prijatelj, itd). Večino tovrstnih varovanj pri nas se izvaja bolj zaradi kazanja moči, ugleda naročnika oziroma njegove podobe. Vse skupaj izvrstno funkcionira in bo še tudi v bodoče, seveda do tistega trenutka, ko bodo te osebe dejansko potrebovale varovanje zaradi izrečenih groženje in resnih namenov posameznikov, ki bodo želeli osebo življenjsko ogroziti oziroma ogroziti njihove najožje družinske člane.

Pogodba in prvi nujni ukrepi

Pred izvedbo varovanja mora podjetje za zasebno varovanje skleniti medsebojno pogodbo o poslovnem sodelovanju med osebo (naročnik) in podjetjem (izvajalec). Od osebe je potrebno dobiti jasne in nedvoumne podatke, zakaj želi najeti tovrstno varnostno storitev in iz kje izhajajo grožnje oziroma potrebe po varovanju.

Takoj po sklenitvi pogodbe, ki je seveda podlaga za zakonito delovanje podjetja za zasebno varovanje, osebi, ki od tega trenutka dalje postane "varovana oseb" v nadaljevanju VO, nudimo storitev varovanja varovane osebe. Določiti je potrebno vodjo varovanja in varnostno skupino ter opremo za zagotovitev varnosti varovani osebi. V kolikor obstaja resna grožnja se pred izvedbo vseh nadaljnjih postopkov osebi najprej zagotovi bivanje na varni lokaciji (varna hiša). Oseba mora biti na tej lokaciji toliko časa, da se ugotovi dejansko stanje, izdelava ocene ogroženosti, določijo ukrepi varovanja skozi načrt in prične z samim izvajanjem nalog iz načrta.

Nato sledijo nadaljnji postopki, po približno takem vrstnem redu, ti so:

- pridobivanje podatkov od varovane osebe o grožnji,
- pridobivanje podatkov o varovani osebi, njenih navadah, družinskih članih,
- zbiranje informacij,
- analiziranje informacij
- izdelava ocene ogroženosti varovane osebe
- izdelava načrta varovanja varovane osebe in v njem določitev vseh varnostnih ukrepov (števili telesnih stražarjev, vozila, tehnično varovanje, protiprisluškovalni pregled, itd)
- osebo seznanimo z varnostnimi priporočili, katera za njo izdelamo in jih ji tudi izdamo
- v kolikor gre za resne grožnje osebo motiviramo **za sodelovanje s Policijo** (podaja predloga za pregon, če gre za Ogrožanje varnosti, itd..)
- nadaljujemo z samim varovanje osebe (prevozi, zaščitno spremstvo, preventivni ukrepi, itd)

Varna hiša (rezidenca)

Varna hiša je navadno kar rezidenca varovane osebe, ki pa se jo do vzpostavitve popolnega varovanja, torej izdelave načrta varovanja in določitve ukrepov, dodatno in maksimalno varuje. Pogosto ob najhujših stopnjah ogrožanj za varno hišo izberemo hotelsko oziroma drug najet bivalni prostor, pri čemer zagotovimo, da je izbor prostora in sama selitev varovane osebe v popolni tajnosti. Dejstvo je namreč, da v kolikor morebitni »atentator« lokacije varne hiše ne pozna, že

samo z tem manevrom zagotovimo dodatno stopnjo varnosti varovani osebi. Ob takem varovanju izvajamo naloge skladno s 5. poglavjem teme »Taktika varovanja varovanih oseb«, Rezidenčno varovanje.

Varna hiša (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Varna hiša – bolj za šalo (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Podatki o varovani osebi

S strani varovane osebe moramo pridobiti čim več podatkov o njej in njenih družinskih članih, ti podatki nam bodo omogočili pripraviti pravilno oceno ogroženosti in natančen načrt varovanja varovane osebe.

Za potrebe IBS smo pri nas izdelali obrazec, katerega moramo v pogovoru z varovano osebo izpolniti (navadno obrazec izpolni direktor podjetja oziroma vodja varovanja). Gre namreč tudi za podatke, ki jih varovana oseba ne želi deliti z vsakomer. S tako pridobljenimi podatki moramo ravnati skladno Zakonu o varstvu osebnih podatkov.

Obrazec - podatki o varovani osebi

Obrazec naj bo označen z stopnjo tajnosti »POSLOVNA SKRIVNOST« in naj vsebuje vsaj naslednje podatke oziroma informacije:

Splošni del (osebni podatki varovane osebe):

- Začetek varovanja,
- Razlog varovanja osebe (politik, glasbenik, poslovnež...),
- Ime in priimek varovane osebe,
- Naslov bivanja varovane osebe,
- Datum rojstva varovane osebe,
- Spol varovane osebe,
- Nacionalnost varovane osebe,
- Versko prepričanje varovane osebe,
- Krvna skupina varovane osebe

Kontaktni del (načini komunikacije z varovano osebo):

- Telefoni varovane osebe v pisarni,
- Telefoni varovane osebe v rezidenci,
- Mobilni telefon varovane osebe,
- e- mali naslovi varovane osebe,
- Telefon oziroma mobilni telefon tajnice,
- Telefon oziroma mobilni telefon voznika,

Interventni kontakt (kontakt za nujne primere):

- Kontaktna oseba in
- Telefoni kontaktne osebe

Zdravstveno stanje varovane osebe

- Generalno določimo zdrav oziroma bolan,
- Opis bolezni v kolikor je bolan,
- Alergije varovane osebe,
- Zdravila, ki jih varovana oseba uživa,
- Osebni zdravnik varovane osebe in njegov telefon.

Družinski člani varovane osebe (podatki o družinskih članih varovane osebe)

- Zveza, Ime in priimek, starost, poklic oziroma zanimanje, lokacija družinskega člana (za vsakega družinskega člana izpolnimo navedene podatke),

Šolska izobrazba varovane osebe

- Od kdaj do kdaj je obiskoval izobraževalno ustanovo,
- Ime in naslov ustanove (šole),
- Ali jo je zaključil

Morda se vam bodo kateri izmed podatkov zdeli nesmiselni, nič ni nesmiselno, ko odkrivamo NN (neznano osebo), ki pošilja grozilna pisma varovani osebi. Lahko je to tudi nesrečna simpatija iz šolskih dni, itd.

Dela, ki jih je opravljala varovana oseba (zgodovina njenih zaposlitev)

- Od kdaj do kdaj je bila zaposlena
- Ime organizacije kjer je bila zaposlena,
- Pozicija v podjetju

Lahko grozilna pisma pošilja oseba, ki jo je v prejšnjem podjetju odpustila varovana oseba, ki je tam opravljala funkcijo kadrovika, itd..

Vojaška oziroma policijska preteklost varovane osebe

- Od kdaj do kdaj je bila zaposlena
- Ime organizacije kjer je bila zaposlena,
- Pozicija v podjetju

Lahko grozilna pisma pošilja oseba, ki jo je varovana oseba preganjala kot policist in morda celo spravila za zapahe.

IBS Varovanje d.o.o. – POSLOVNA SKRIVNOST

Število izvodov: _____

Izvod št.: _____

Tajnost določil: _____

Velja do: _____

NAČRTOVANJE VAROVANJA S PREDHODNIMI OPRAVILI

VAROVANA OSEBA

Prvi nujni ukrepi ob prevzemu varovanja osebe, ki sledijo po naslednjem vrstnem redu, ti so:

- pridobivanje podatkov od varovane osebe o grožnji,
- pridobivanje podatkov o varovani osebi, njenih navadah, družinskih članih,
- zbiranje informacij,
- analiziranje informacij
- izdelava ocene ogroženosti varovane osebe
- izdelava načrta varovanja varovane osebe in v njem določitev vseh varnostnih ukrepov (števili telesnih stražarjev, vozila, tehnično varovanje, protiprsluškovalni pregled, itd)
- osebo seznanimo z varnostnimi priporočili, katera za njo izdelamo in jih ji tudi izdamo
- v kolikor gre za resne grožnje osebo motiviramo za sodelovanje s Policijo (podaja predloga za pregon, če gre za Ogrožanje varnosti, itd.)
- nadaljujemo z samim varovanje osebe (prevozi, zaščitno spremstvo, preventivni ukrepi, itd)

Obrazec varovana oseba, obrazec se izpolni ob prevzemu varovanja in je osnova za izdelavo ocene ogroženosti (IBS Varovanje d.o.o.)

Politično ozadje varovane osebe

- Od kdaj do kdaj je bila v politični stranki, ali je še,
- Ime politične stranke
- Pozicija v politični stranki

Tudi politično prepričanje lahko koga moti in je varovana oseba tako postala tarča napada.

Sodelovanje pri drugih aktivnostih

- Mednarodne organizacije (Amnesty International recimo...),
- Poslovno delovanje

- Delovanje v svetih, kot je občinski svet, itd

Dnevna rutina varovane osebe (urnik)

Zaposlitev med delavniki, čas dela, lokacija, urniki

Obveznosti med vikendi, navade, urniki,

Lokacije, ki jih navadno obiskuje (razen službe in rezidence), pomembno je ime, sama lokacija in čas,

Podatki o vozilih, ki jih uporablja varovana oseba

- Lastna vozila (Znamka, Model, Leto izdelave, Barva, Voznik..)
- Službena vozila (Znamka, Model, Leto izdelave, Barva, Voznik..)

Podatki o ogrožanju varovane osebe

- Kategorija ogrožanja (posredno, neposredno..)
- V povezavi z čim je bilo izvedeno ogrožanje (služba, politično prepričanje, osebna grožnja, posel, itd)
- Način ogrožanja (psihični pritisk, izrečene grožnje, pismo, po telefonu, z določenim dejanje, itd)
- Ali je bila obveščena policija (policijski zapisnik),
- Katera PP je zadevo obravnavala, kdaj je bila zadeva obravnavana, ali imamo kopijo zapisnika, izvedeni ukrepi s strani policije, vrsta KD, itd
- V kolikor zadevo obravnava kriminalistična policija, podatki o odgovornemu preiskovalcu, itd (z njim je obvezno potrebno sodelovati),

Ostali podatki o grožnjah, ki so bili pridobljeni s strani virov (odgovorimo na naslednja vprašanja)

Tu sprašujemo in pridobivamo informacije o samem viru in njegovih dejanjih:

- Kdo je posredoval informacijo o ogrožanju varovane osebe (Ime, starost, spol, telefon)
- Kdaj (datum in čas, ko nam je vir povedal informacijo),
- Kje (lokacija kjer nam je vir povedal informacijo, itd),

Tu sprašujemo in pridobivamo informacije o ogrožanju:

- Kaj je povedal oziroma naredil,
- Kdo je izvedel grožnjo in
- Podatki o prejšnjih grožnjah.

V nadaljevanju tako pridobljene podatke o ogrožanju obširneje opišemo oziroma izpolnimo obrazec »operativna informacija«, torej obrazec VIP-št.03. Vir je lahko recimo prijatelj, znanec, največkrat pa seveda sorodnik varovane osebe (pogosto se ob prvem stiku nahaja z samo varovano osebo).

Podatki o dosedanjem varovanju (druge službe varovanja, policija, itd)

- Ali sploh ima kako varovanje do sedaj,
- Ali uporablja blindirana vozila,
- Ali ima varovana oseba na naslovu bivanja tehnično varovanje in kdo ga izvaja (policija, lokalna varnostna služba, časovna opredelitev),
- Ali je ima osebno spremstvo (kdo ga izvaja, časovna opredelitev)

- Ali poseduje varovana oseba orožje (vrsta orožja, dovoljenje, kdaj poteče...)
- Ali je osebno spremstvo oboroženo (vrsta orožja, dovoljenje, kdaj poteče...)
- Zaznamki glede zgoraj navedenih podatkov,

Opisno napišite zakaj nas varovana oseba želi najeti za izvajanje varovanja

Zakaj nas varovana oseba želi najeti je vprašanje, ki je bistvenega pomena tako za odločitev o prvih nujnih ukrepih, kot tudi za samo izdelavo ocene, načrta in kasnejšega izvajanja varovanja varovane osebe. Zato se pri zapisovanju teh informacij držimo naslednjih usmeritev:

- Varovano osebo najprej pazljivo poslušajmo, nato zapišimo ugotovitve,
- Ko zapisujemo ugotovitve, postavljamo dodatna vprašanja,
- Tu še dodatno opišemo ogrožanje in poznane osebe, ki grozijo,
- V kolikor je oseba, ki grozi znana, zapišimo vse pomembne podatke o njej (ime in priimek, starost, vozila, ki jih uporablja, vojaška in druga borilna znanja, kdo ji lahko nudi podporo, predhodna dejanja te osebe, ali poseduje orožje, finančno stanje, itd), torej zapišimo vse kar varovana oseba pove o tej osebi (v smislu zbiranja nadaljnjih informacij o znani osebi, ki grozi izpolnimo obrazec »operativno zanimiva oseba«).
- **POMEMBNO:** pri izpolnjevanju obrazca s podatki o varovani osebi, najprej izpolnimo to vprašanje, kljub temu, da je le to v obrazcu na zadnjih straneh, saj bomo s tem varovani osebi pokazali, da se bolj zanimamo kako preprečiti ogrožanje, kot pa kdaj je varovana oseba rojena in podobno.

Ostali pomembni podatki

- Na format lista A4 napišimo vse ostale informacije, ki jih pridobimo od varovane osebe in ki so operativno zanimive za izdelavo ocene ogroženosti in načrta varovanja (recimo: Internet strani, kjer lahko kaj najdemo o varovani osebi, ostali objekti bivanja (vikend hiše, itd), hobiji, lokali v katere zahaja, športne dvorane, itd).

Varovana oseba – »principal« - VIP

Varovana oseba je oseba, ki jo skladno z načrtom varovanja in v njem predvidenimi različnimi varnostnimi ukrepi, varujemo tako pred subjektivnimi kot tudi pred objektivnimi ogrožanji. Je oseba, ki je navadno rečemo tudi stranka, naročnik, gre za tistega, ki nas financira in nam zagotavlja službo.

Politiki (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Poslovneži (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

S tujko, seveda v žargonu telesnih stražarjev, osebo oziroma skupino oseb, ki jo, jih varujemo, imenujemo navadno »principal«, lahko pa tudi »VIP« (»very important person« oziroma zelo pomembna oseba). Varovana oseba je lahko politik, medijska zvezda, vojaška oseba, poslovnež, verski vodja, kulturni vodja, športniki ali pa individualna oseba, ki potrebuje zaščito.

Prijateljski odnos z varovano osebo

Varnostnik telesni stražar, ki izvaja varovanje osebe dalj časa, mora sprejemati kompromise med profesionalnim varovanjem in ugajanjem varovani osebi. Pogosto se namreč dogaja, da varnostnik telesni stražar za varovano osebo opravlja tudi dela, ki ne spadajo v njegovo delovno področje.

Med varovano osebo in varnostnikom telesnim stražarjem se namreč ustvari navidezni prijateljski odnos, saj se tudi varovana oseba zaveda, da varnostnik telesni stražar pozna domala vse njene navade, »skrivnosti« in način življenja. Varovana oseba včasih od varnostnika telesnega stražarja zahteva ali ga prosi, da stori kaj, kar upoštevajoč svoje naloge, ne bi smel storiti ali opustiti, pa to vendarle stori.

Med službo varnostnik telesni stražar spozna člane družine varovane osebe, prijatelje, znance, sodelavce in osebje, s tem pa tudi dobršni del njenega intimnega življenja. Ves čas si mora prizadevati, da varovanje opravlja profesionalno in strokovno in ne navezuje prijateljskih ali intimnih stikov z navedenimi osebami. Zavedati se je treba, da lahko taki stiki, po nepotrebem, vzbudijo tudi medijsko pozornost, ki pa lahko škodi zlasti varovani osebi. Varnostnik telesni stražar je najbolj učinkovit in profesionalen pri svojem delu pri isti varovani osebi v času od dveh do treh mesecev. Po tem obdobju lahko delo varnostnika telesnega stražarja postane preveč rutinsko in dolgočasno, zato je potrebno prerazporediti k drugi varovani osebi.

Neubogljiva varovana oseba

Primer bi lahko primerjali z zdravnikom, ki pacientu odsvetuje kajenje in pitje alkohola, ker ga bo to sicer v kratkem pokopalo. Pacient pa to lahko upošteva ali pa nadaljuje z razvadami, čeprav se dobro zaveda, da so mu tako škodljivi dnevi.

Glasbeniki (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Športniki (Vir: IBS Varovanje d.o.o.)

Tudi varovana oseba mora zaradi varnostnih zahtev spremeniti nekatere navade; ko gre od doma, mora vključiti alarmno napravo, obleči zaščitni jopič, povedati, kam gre, odsvetovano ji je obiskovati določene kraje in lokale, ki jih je, preden je postala varovana, obiskovala, ipd. Skratka, tudi sama mora prispevati k svoji varnosti, to je tudi pglavitni razlog zakaj je za varovano osebo potrebno izdelati varnostna priporočila in jo tudi motivirati, da se ravna po njih.

IBS Varovanje d.o.o. – POSLOVNA SKRIVNOST

IBS VAROVANJE IN STORITVE d.o.o.
Ljubljana, Zaloška 145
Trans. račun: 02236-0256216817, ID št.za DDV: SI57099626
Tel: 01/5465065, Fax: 01/5465066, Gsm: 040/570-402
www.ibs-varovanje.si, e-mail: info@ibs-varovanje.si

Število izvodov:	1
Izvod št.:	1
Tajnost določil:	Debartoli Dalibor
Velja do:	Do preklica

NAČRTOVANJE VAROVANJA S PREDHODNIMI OPRAVILI

VARNOSTNA PRIPOROČILA

POTENCIALNO OGROŽENIM VAROVANIM in DRUGIM OSEBAM

-PREVENTIVNI UKREPI-

GOSPOD JANEZ KRANJSKI

V Ljubljani dne, 25. 1. 2009

Varnostna priporočila, ob podpisu pogodbe o varovanju se VO izda varnostna priporočila (IBS Varovanje d.o.o.)

POMEMBNO: V IBS Varovanje d.o.o. smo med predhodna opravila uvrstili tudi izdelavo in predajo varnostnih priporočil posamezni varovani osebi. Gre za splošna varnostna priporočila.

Ob podpisu pogodbe in prevzemu varovanja določene varovane osebe, prevzamemo tudi neposredno odgovornost za varnost varovane osebe. Iz tega razloga naše pogodbe z varovanimi osebami, zajemajo tudi člen, ki govori o tem, da v kolikor želimo zagotoviti varnost varovalni osebi in nase prevzeti odgovornost za njeno varnost, se mora varovana oseba držati varnostnih priporočil, ki so navedena v dokumentaciji »varnostna priporočila« in ki jih ob podpisu pogodbe tudi izdamo varovani osebi.

V kolikor varovana oseba ne upošteva teh priporočil oziroma jih grobo krši, ji ne moremo več zagotavljati maksimalne varnosti ter tudi posledično tako več ne prevzemamo odgovornosti za njeno varnost.

Vir in literatura

- Zapiski s predavanja v UVZ GPU na temo varovanje oseb,
- Zapiski s predavanj EULEX na temo varovanje oseb,
- Zapiski s predavanj OSCE na temo varovanje oseb,
- Zapiski s predavanj International Bodyguard Association na temo varovanje oseb,
- Zapiski s predavanj DEA, Zaščita prič,
- Zakon o zasebnem varovanju,
- Zakon o varstvu osebnih podatkov,
- Sa. Bodyguard training academy,
- Specialna policijska taktika, Domen Vivod

Kontrolna vprašanja

1. Kaj je to varovanje oseb?
2. Kdo izvaja varovanje varovanih oseb?
3. Naštej prve nujne ukrepe pred in ob sprejetju varovanja osebe!
4. Naštej kateri podatki o varovani osebi so zelo pomembni za izdelavo ocene ogroženosti in načrta varovanja!
5. Kaj je to varna hiša in kdaj se jo uporabi v smislu predhodnih ukrepov?
6. Kdo je to »principal«?
7. Ali je dovoljen prijateljski odnos z varovano osebo in do katere mere?
8. Kdo je neubogljiva varovana oseba?
9. Ko opravljamo prvi razgovor z varovano osebo, katero vprašanje ji najprej zastavimo?
10. Kaj predstavljajo varnostna priporočila in ali VTS sprejema odgovornost za varnost varovane osebe v kolikor varovana oseba krši ta priporočila?